

Сарајево, 11.02.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 04.02.2019.- 08.02.2019.**

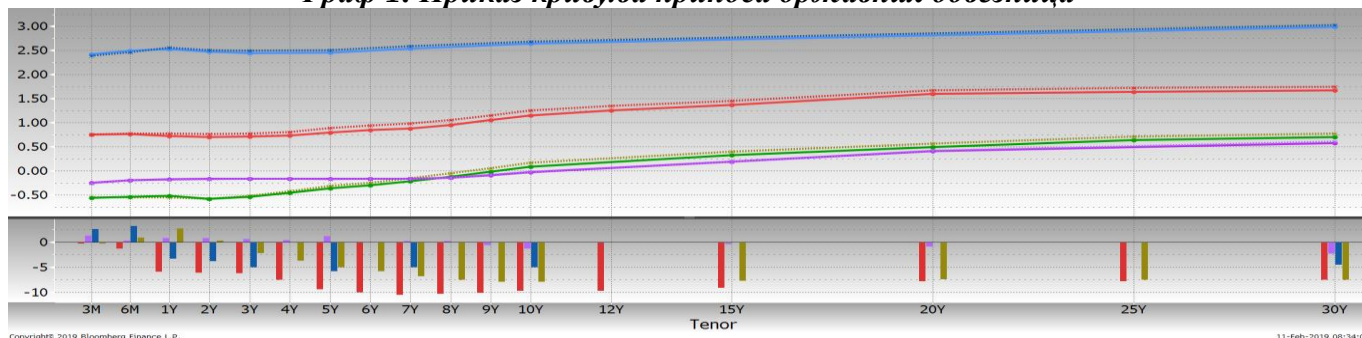
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	1.2.19	-	8.2.19		1.2.19	-	8.2.19		1.2.19	-	8.2.19		1.2.19	-	8.2.19	
2 године	-0,58	-	-0,58	→	2,50	-	2,47	↘	0,77	-	0,71	↘	-0,17	-	-0,16	↗
5 година	-0,32	-	-0,37	↘	2,50	-	2,44	↘	0,89	-	0,80	↘	-0,17	-	-0,16	↗
10 година	0,17	-	0,09	↘	2,68	-	2,63	↘	1,25	-	1,15	↘	-0,01	-	-0,03	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	1.2.19	-	8.2.19
3 мјесеца	-0,407	-	-0,523
6 мјесеци	-0,555	-	-0,546
1 година	-0,522	-	-0,485

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 08.02.2019. године (пуне линије) и 01.02.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Bloomberg је почетком протекле седмице објавио да према очекивањима тржишта новца очекивања за прво повећање каматне стопе ЕЦБ на депозите банака (енг. **deposit facility**) су помјерена на јуни 2020. године, док се прије три мјесеца очекивало да би се прво повећање каматних стопа могло десити у септембру ове године. Економски подаци објављени у посматраном периоду, укључујући слабије PMI податке, индекс повјерења инвеститора и пад индустријске производње указују на наставак успоравања привредног раста еврозоне, што је утицало на и даље изражену потражњу за сигурнијим инвестицијама. Главни економиста IHS Markita (институције која објављује PMI индексе) Williamson је изјавио да прерађивачки сектор широм еврозоне нагиње ка рецесији те да сматра да „најгоре тек треба да уследи“, наводећи да нове фабричке поруџбине биљеже најбржу стопу пада у посљедњих скоро шест година. Подаци који су објављени за Немачку, а који су били лошији од очекивања, представљају сигнал да је и највећа европска привреда погођена успоравањем глобалног привредног раста. Такође, у четвртак Европска комисија (ЕК) је објавила нове, знатно слабије, прогнозе за привредни раст еврозоне према којима се у овој години очекује успорење раста на 1,3% са 1,9% из 2018. године. За 2020. годину се сада очекује раст БДП-а од 1,6%. У новембру прошле године прогнозе раста за ову годину су износиле 1,9% те 1,7% за 2020. годину. За ову годину ЕК за Немачку очекује раст БДП-а од 1,1% (раније очекивано 1,8%), за Француску 1,3%, док се за Италију очекује

привредни раст од само 0,2% (раније очекивано 1,2%), што би био најслабији раст на нивоу цијеле Европске уније. **За стопу инфлације у еврозони у овој години прогнозе су смањене на 1,4%.** ЕК наводи глобалне трговинске тензије и успорење привредног раста Кине као главне факторе који утичу на европску привреду, али и остале интерне факторе, као што су: знатно слабија производња аутомобила у Њемачкој, социјалне тензије у Француској те „велике неизвјесности око политика буџета у Италији“. Такође, неизвјесност око Брегзита би могла утицати на даље погоршање изгледа. Смањене прогнозе ЕК су, заједно с актуелним неизвјесностима, на глобалном нивоу утицале на повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама током јучерашњег трговања.

Све наведено је утицало на повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама. Приноси сигурнијих обвезница еврозоне краћег рока доспијећа нису забиљежили битније промјене, али су приноси петогодишњих обвезница смањени за 5 базних поена, а приноси десетогодишњих обвезница за 8 базних поена у односу на претходну седмицу, при чему је принос њемачких десетогодишњих обвезница забиљежио најнижи ниво од октобра 2016. године те је износио 0,087%. Истовремено, приноси италијанских обвезница су скоро свакодневно биљежили раст, првобитно због неочекиване вијести да је банкама дат мандат за аукцију још једне дугорочне обвезнице с роком доспијећа од 30 година, а након што је прошлог мјесеца забиљежена рекордно висока потражња за обвезницама с роком доспијећа од 15 година. Италија је на овој аукцији емитовала 8 милијарди EUR, док су налози за куповину премашили износ од 41 милијарду EUR, што је нови рекордно висок ниво понуда за италијанске обвезнице. Раст приноса је додатно био изражен након велике корекције прогноза ЕК за привредни раст ове земље, што је заједно с осталим разочаравајућим економским подацима довело до седмичног раста приноса ових обвезница између 21 и 35 базних поена, а највећи раст забиљежиле су петогодишње обвезнице.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ФЕБ	-1,3	-3,7	-1,5
2.	PMI композитни индекс – ЕЗ финал. ЈАН	50,7	51,0	51,1
3.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	0,5%	0,8%	1,8%
4.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	3,1%	3,0%	4,0%
5.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г) ДЕЦ	-6,7%	-7,0%	-3,4%
6.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г) ДЕЦ	-3,4%	-3,9%	-4,0%
7.	Индустријска производња – Француска (Г/Г) ДЕЦ	-1,4%	-1,4%	-2,2%
8.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) ДЕЦ	-	3,3%	2,6%
9.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г) ДЕЦ	-2,2%	-6,2%	-3,2%
10.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) ДЕЦ	-2,7%	-5,5%	-2,6%
11.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г) ДЕЦ	-1,2%	-1,0%	-2,3%
12.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) ДЕЦ	-	-4,2%	2,3%
13.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR) ДЕЦ	16,5	13,9	20,4
14.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR) ДЕЦ	-4,62	-4,65	-4,81
15.	Стопа инфлације – Италија (прелим.) ЈАН	0,8%	0,9%	1,2%
16.	Малопродаја – Италија (Г/Г) ДЕЦ	0,8%	-0,6%	1,7%
17.	Промјена броја незапослених - Шпанија (у '000) ЈАН	62,5	83,5	-50,6

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице забиљежили смањење, које је највише било изражено код обвезница средњег рока доспијећа, чиме је још више наглашена инверзија америчке криве приноса у периоду доспијећа обвезница од једне до пет година, а крива приноса је додатно помјерена наниже. Овакво кретање приноса америчких обвезница је директна последица забринутости инвеститора због успорења глобалног економског раста, на шта упућује велики број објављених економских показатеља, не само за САД него и за еврозону, Кину и друге свјетске привреде. Према наводима појединих аналитичара, ова забринутост је директна последица пооштрених трговинских односа САД и Кине, који ће се погоршати уколико представници ове двије земље не постигну договор до 1.3.2019. године, односно након тог датума доћи ће до

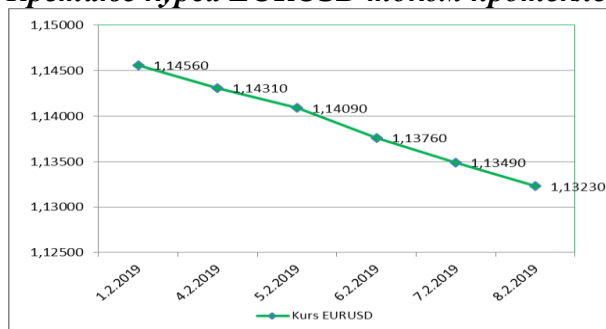
активације нових америчких тарифа на увоз добара и услуга из Кине. Главни камен спотицања између ове двије земље је и даље непостизање договора о кориштењу права над америчком интелектуалном својином. Поред наведеног, забринутост инвеститора је присутна и због чињенице да би амерички законодавци до 15.02.2019. године требало да постигну договор о начину финансирања федералних институција, тачније о начину обезбјеђивања границе САД и Мексика и финансирања тог програма, те уколико тај договор не буде постигнут, САД ће се поново суочити с привременим затварањем федералних институција. Према ријечима предсједнице Феда из Сан Франциска Mary Daly, уколико законодавци не постигну договор о буџету до наведеног рока, то би могло начинити много више штете него претходно које је трајало 35 дана те озбиљно угрозити повјерење инвеститора. Предсједница Daly је, такође, навела и да ће Фед бити стрпљив везано за даље повећање референтне каматне стопе под утицајем пооштрених услова на финансијским тржиштима те није познато колико ће бити потребно времена прије наредног повећања референтне каматне стопе. Сличну изјаву је дао и предсједник Феда из Даласа Каплан, који је навео да би FOMC могао паузирати повећање референтне каматне стопе све док економски изгледи САД не буду јаснији.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Фабричке поруџбине (М/М) НОВ	0,3%	-0,6%	-2,1%
2.	Поруџбине трајних добара (М/М) НОВ	1,5%	0,7%	-4,3%
3.	PMI индекс услужног сектора ЈАН	54,2	54,2	54,4
4.	ISM индекс услужног сектора ЈАН	57,1	56,7	58,0
5.	Трговински биланс (милијарди USD) НОВ	-54,0	-49,3	-55,7
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 26.ЈАН	221.000	234.000	253.000

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1456 на ниво од 1,1323.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекле седмице је одржана сједница MPC ВоЕ на којој није дошло до промјена у монетарној политици. Као што је и било очекивано, референтна каматна стопа је задржана на нивоу од 0,75%, као и програм квантитативних олакшица у суми од 435 милијарди GBP. Након сједнице саопштене су ревидиране прогнозе БДП-а те се у текућој години очекује раст од 1,2%, док се у 2020. години прогнозира стопа БДП-а од 1,5% (претходно прогнозирано 1,7% за обје године). Из ВоЕ је саопштено да се Велика Британија у овој години суочила с најслабијим растом у посљедњих 10 година, због неизвјесности око Брежита, као и због успоравања глобалног раста. Такође, Национални институт за економска и социјална истраживања (NIESR) прошле седмице је објавио ревидиране прогнозе привредног раста те се очекује да ће у текућој години стопа БДП-а износити 1,5% (претходно прогнозирано 1,9%). Прогноза је базирана на претпоставци да Велика Британија избјегне шокове непостизања договора о Брежиту идућег мјесеца, а као кључни фактор смањења прогноза наводи се успоравање глобалног економског раста. Истовремено, у случају непостизања договора, NIESR прогнозира да ће привреда биљежити раст за око 0,5% ове године уз

претпоставке да ВоЕ смањи референтну каматну стопу, да Влада смањи порезе и повећа социјалну потрошњу, а Велика Британија и ЕУ пронађу начине за смањење шокова у кључним областима као што су финансије и транспорт.

Резултати Reutersове анкете су показали да ће GBP апрецирати између 2% и 5% уколико Велика Британија постигне договор с ЕУ, односно депрецирати између 5% и 10% у случају неуредног Брегзита.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD) ЈАН	-	55,8	54,2
2.	PMI индекс услужног сектора ЈАН	51,0	50,1	51,2
3.	PMI композитни индекс ЈАН	51,4	50,3	51,4
4.	PMI индекс грађевинског сектора ЈАН	52,5	50,6	52,8
5.	Halifax цијена кућа (М/М) ЈАН	-0,7%	-2,9%	2,5%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је у односу на USD депрецирала. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,87566 на ниво од 0,87405, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3079 на ниво од 1,2944.

ЈАПАН

Током службене посјете Јапану прошле седмице, њемачка канцеларка Меркел састала се с премијером Абеом, који је изјавио да те двије земље дијеле одговорност за глобални просперитет и сигурност те је истакао да се обоје надају што бржем и демократском рјешењу политичке кризе у Венецуели. Такође, премијер Абе се током прошлоседмичних изјава дотакао и монетарне политике ВоЈ те је похвалио ултрастимулативну монетарну политику ВоЈ, која је у протеклих шест година помогла у отварању нових радних мјеста. Такође, Абе је нагласио да Влада није претјерано забринута због непостизања циљаног нивоа инфлације од 2%.

Према мишљењу економских аналитичара, значајан ризик за јапанску домаћу потражњу представља план Владе за повећање пореза на промет у октобру. Иако ће Влада понудити привремене пореске олакшице и субвенције како би се ублажио ефекат на потрошњу, неки економисти су забринути да ће домаћинства и даље смањивати потрошњу након раста пореза.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

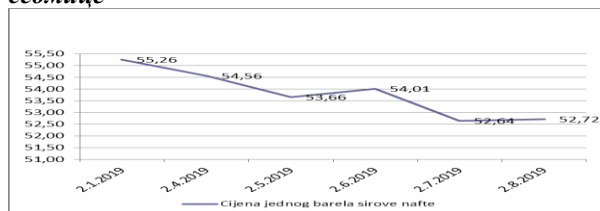
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD) ЈАН	-	1.279,3	1.271,0
2.	Монетарна база (Г/Г) ЈАН	4,6%	4,7%	4,8%
3.	Текући рачун (у млрд JPY) ДЕЦ	469,3	452,8	757,2
4.	Трговински биланс (у млрд JPY) Р ДЕЦ	132,4	216,2	-559,1
5.	PMI индекс услужног сектора ЈАН	-	51,6	51,0
6.	PMI композитни индекс ЈАН	-	50,9	52,0
7.	Водећи индекс Р ДЕЦ	97,9	97,9	99,1
8.	Коинцидирајући индекс Р ДЕЦ	102,2	102,3	102,9
9.	Индекс укупних зарада (Г/Г) ДЕЦ	1,7%	1,8%	1,7%
10.	Потрошња домаћинства (Г/Г) ДЕЦ	0,8%	0,1%	-0,6%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 125,46 на ниво од 124,26. JPY је благо депрецирао у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио незнатан раст с нивоа од 109,50 на ниво од 109,73.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 55,26 USD (48,24 EUR). Након што је забиљежила раст на највиши ниво у посљедња два мјесеца, цијена нафте је током протекле седмице имала тренд смањења, упркос напорима земаља чланица ОПЕКС-а и Русије да утичу на њен раст. Као главни разлог за то аналитичари наводе забринутост инвеститора због евидентног успорења глобалног економског раста, што ће се, према њиховим очекивањима, одразити на ниво тражње за овим енергентом. Основни фактори који подстичу ову забринутост су пооштрени трговински односи САД и Кине, неизвјесности око Бреگزита и забринутост да би се федерална администрација САД поново могла суочити с немогућношћу финансирања уколико законодавци не постигну договор о буџету до 15.02.2019. године. Током протекле седмице објављени су подаци о томе да су америчке залихе нафте забиљежиле мањи раст од очекиваног, који је износио 1,3 милиона барела на седмичном нивоу. Поред тога, објављене су и информације које упућују на то да би Либија ускоро могла повећати обим производње нафте, што је, такође, дало допринос њеном смањењу. Ипак, догађаји у Венецуели и даље дају подршку цијени овог енергента. Из тог разлога је у петак цијена нафте забиљежила благи раст, упркос забринутости због успорења глобалног економског раста и информацији да је број бушотина нафте у САД повећан током протекле седмице за седам. На затварању тржишта цијена једног барела овог енергента је износила 52,72 USD (46,56 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.317,98 USD (1.150,47 EUR). Током протекле седмице цијена овог племенитог метала је пратила кретање курса EURUSD те је углавном биљежила смањење. Апрецијација USD била је подстакнута објављивањем разочаравајућих економских индикатора за водеће свјетске привреде, забринутошћу инвеститора због успорења економског раста, као и због других фактора који су подстакли тражњу за сигурнијом активом, прије свега државним обвезницама земаља високог кредитног рејтинга. Иако је тражња инвеститора била преусмјерена на другу финансијску активу, наведени фактори су, ипак, спријечили веће смањење цијене злата. World Gold Council је објавио информацију да су централне банке током протекле године купиле 651,5 тона монетарног злата. Међу највећим купцима биле су централне банке Русије, Казахстана, Турске, Пољске, Мађарске и Индије. Ово представља повећање од 74% и други је по величини обим куповине злата од стране централних банака од када се води ова евиденција. Централне банке у свом власништву држе око 34.000 тона злата, што је највиши ниво у посљедњих 48 година. Забринутост инвеститора због успорења глобалног економског раста, након објављивања разочаравајућих података за еврозону је током трговања у петак утицала на раст тражње за монетарним златом, те је цијена једне fine унце на затварању тржишта износила 1.314,97 USD (1.161,33 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

